

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2022- 2023

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	MEDICINĂ
1.3 Departamentul	3
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	MEDICINĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	ENDOCRINOLOGIE		
2.2. Codul disciplinei	MED 5209		
2.3 Titularul activităților de curs	Conf. Univ. Dr. Popescu Mihaela, Șef Lucrări Dr. Răducanu-Lichiardopol Corina		
2.4 Titularul activităților de seminar	Conf. Univ. Dr. Popescu Mihaela, Șef Lucrări Dr. Răducanu-Lichiardopol Corina, Asist. Univ. Dr. Pavel Oana Roxana, Asist. Univ. Dr. Vasile Ionut Silviu		
2.5. Gradul didactic	Conferențiar universitar, Șef lucrări, Asistent universitar		
2.6. Încadrarea (norma de bază/asociat)	Norma de bază		
2.7. Anul de studiu	V	2.8. Semestrul	II
		2.9. Tipul disciplinei (conținut)	DOS
		2.10. Regimul disciplinei (obligativitate)	

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp ore					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					13
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități, consultații, cercuri studentesti					3
3.7 Total ore studiu individual	33				
3.9 Total ore pe semestru	75				
3.10 Numărul de credite	3				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE

COMPETENȚE PROFESIONALE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să stabilească nevoile de asistență medicală și să furnizeze servicii medicale de sănătate, de natură preventivă, curativă și de recuperare; ▪ să monitorizeze starea generală a pacienților din punct de vedere anatomo-funcțional ▪ să elaboreze diagnosticul pozitiv, să elaboreze și aplice planul de tratament, să aplice și evalueze modul în care este administrat tratamentul; ▪ să contribuie la protejarea și ameliorarea sănătății populației; ▪ să elaboreze programe și să desfășoare activități de educație pentru sănătate; ▪ să faciliteze acțiuni pentru protejarea sănătății în grupuri considerate cu risc; ▪ să desfășoare activități de cercetare în domeniul serviciilor generale de sănătate; ▪ să întocmească rapoarte scrise referitoare la activitatea specifică desfășurată; ▪ să colaboreze eficient în echipa medico-chirurgicală ▪ să cunoască și respecte regulile de etică și deontologie medicală
------------------------------------	---

COMPETENȚE TRANSVERSALE	CT1. Autonomie și responsabilitate; CT2. Interacțiune socială; CT3. Dezvoltare personală și profesională
--------------------------------	--

7. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să comunice cu pacientul într-un mod adecvat ▪ să își exprime empatia pentru pacient ▪ să obțină de la bolnav informațiile necesare pentru stabilirea diagnosticului prezumtiv ▪ să elaboreze un plan de investigații adecvat tabloului clinic al bolnavului ▪ să se integreze într-un colectiv pentru a participa la activități de diagnostic și tratament al bolnavului ▪ să își însușească un comportament etic și deontologic adecvat profesiei ▪ să își dezvolte capacitatea de a aplica, rezolva, construi, elabora noțiuni și concepte
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să analizeze și sintetizeze informațiile pe care le-a primit referitoare la boala pacientului ▪ să evalueze nivelul de cunoaștere și să aprecieze necesitatea cooperării cu persoane cu mai multă experiență ▪ să își însușească o serie de deprinderi și priceperi necesare exercitări profesiei de medic ▪ să își însușească și consolideze tehnicile de examinare a omului bolnav și sănătos aferente cursului ▪ să elaboreze diagnostice pozitive și diferențiale ▪ să stabilească o strategie terapeutică diferențiată ▪ să fie capabil să integreze cunoștințele de la celelalte discipline

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. ore
I.OBIECTUL ȘI EVOLUȚIA ENDOCRINOLOGIEI NOȚIUNILE FUNDAMENTALE ALE ENDOCRINOLOGIEI. Organizarea generală a sistemului endocrin (glandele endocrine, hormonii, receptorii hormonal); Conceptul de neuroendocrinologie (neurosecreția și neurohormonii: mecanismele de acțiune și de reglare ale sistemului neuroendocrin); Controlul genetic al funcției endocrine; Cronobiologia secrețiilor hormonale; Sistemul neuroendocrin difuz; Autoimunitatea și sistemul endocrin	1
II. HIPOTALAMUSUL. Morfologia hipotalamusului. Fiziologia hipotalamusului. Patologia hipotalamusului: Sindromul secțiunii tije hipofizare (de hipofiză izolată); Diabetul insipid; Galactoreea	1
III.HIPOTALAMUSUL. Hipogonadismul hipogonadotrop; Anorexia nervoasă; Amenoreea hipotalamică; Pubertatea normala si patologica	1
IV. HIPOFIZA. Morfologia hipofizei. Fiziologia hipofizei: - efectele fiziologice ale hormonilor adenohipofizari. Patologia adenohipofizei: Tumorile hipofizare; Sindroamele adenohipofizare hiperfuncționale: Prolactinomul, Adenomul somatotrop: acromegalia și gigantismul, Adenomul corticotrop, Adenomul tireotrop, Adenomul gonadotrop	1
V.HIPOFIZA. Sindroamele adenohipofizare hipofuncționale: Nanismul hipofizar, Insuficiența hipofizară a adultului - Coma hipofizară	1
VI. TIROIDA. Morfologia glandei tiroide. Fiziologia glandei tiroide: Etapele biosintezei hormonilor tiroidieni, Efectele fiziologice ale hormonilor tiroidieni, Metabolizarea hormonilor tiroidieni, Reglarea funcțiilor tiroidiene, Patologia glandei tiroide, Distrofia endemică tireopată	1
VII.TIROIDA. Hipertiroidismul. Hipotiroidismul	1
VIII. TIROIDA. Tiroiditele. Tumorile tiroidiene.	1
IX. GLANDELE PARATIROIIDE. Morfologia glandelor paratiroide. Fiziologia glandelor paratiroide - Efectele fiziologice ale PTH (directe și indirecte). Patologia glandelor paratiroide: Hiperparatiroidismul, Hipoparatiroidismul OSTEOPOROZA. Factorii corelați cu accelerarea turnover-ului osos. Clasificare etiopatogenică. Algoritm diagnostic. Tratament	1
X. GLANDELE CORTICOSUPRARENALE. Morfologia glandelor corticosuprarenale. Fiziologia glandelor corticosuprarenale. Patologia glandelor corticosuprarenale: Insuficiența corticosuprarenală cronică primară; Insuficiența corticosuprarenală acută	1

XI.GLANDELE CORTICOSUPRARENALE. Hiperfuncția corticosuprarenală -Hipercortizolismul. Hiperaldosteronismul primar. Hiperplazia adrenală congenitală.	1
XII. GLANDELE MEDULOSUPRARENALE. Morfologia glandelor medulosuprarenale. Fiziologia glandelor medulosuprarenale. Patologia glandelor medulosuprarenale - Feocromocitomul OBEZITATEA. Mecanismele patogenice. Complicațiile endocrine și viscerale. Atitudini terapeutice	1
XIII. GONADELE. Dezvoltarea sexuală OVARUL. Morfologia ovarului. Fiziologia ovarului: Etapele biosintezei hormonilor ovarieni; Efectele fiziologice ale hormonilor ovarieni. Patologia ovarului: Sindromul Turner; Sindromul insuficienței ovariene premature; Infertilitatea feminină de cauză endocrină; Menopauza	1
XIV. GONADELE. TESTICULUL. Morfologia testiculului. Fiziologia testiculului. Patologia testiculului: Sindromul Klinefelter; Rezistența la androgeni; Hermafroditismul adevărat, disgeneziile testiculare; - Criptorhidia; Ginecomastia; Infertilitatea masculină de cauză endocrină	1
BIBLIOGRAFIE 1. Melmed S., Polonski K., et al, Williams Textbook of Endocrinology, 13 th Edition, W.B.Saunders, Philadelphia, (2016). 2. Poiană C., Fica S. (2015). Endocrinologie pentru studenți și rezidenți, Editura Universitară “Carol Davila”, București 3. Grigorie D. Endocrinologie clinic, (2015). Ediția a-III-a, Editura Universitară “Carol Davila”, București 4. Ghemigian A.(2015). -Endocrinologie-Note de curs pentru studenți- Editura Universitară “Carol Davila”, București 5. Endocrinologie-Curs (2021) sub redacția Mihaela Popescu, Corina Lichiardopol, Editura Medicală Universitară, Craiova 6. Greenspan's Basic and Clinical Endocrinology, (2017) David G. Gardner, Dolores M. Shoback	
8.2 Lucrări practice (subiecte/teme)	
1. Prezentarea foii de observație clinică tip endocrinologie: particularități. Tehnici de investigație diagnostică a sistemului neuro-secretor hipotalamic: efectuare și interpretare (proba restricției hidrice, testul la ADH, testul cu TRH, etc.). Prezentare de cazuri clinice (diabet insipid, amenoree secundară, etc.).	2
2. Patologia adenohipofizei. Tehnici de investigație diagnostică (interpretarea unei radiografii de șa turcă normală și patologică; a unei tomografii computerizate a regiunii hipotalamo-hipofizare; aprecierea câmpului vizual). Prezentare de cazuri: acromegalie, galactoree, alte tumori hipofizare	2
3. Patologia adenohipofizei. Prezentare cazuri clinice: examen general, demonstrare diagnostic clinic și paraclinic, medicație și tehnici terapeutice	2
4. Patologia adenohipofizei. Prezentare de cazuri cu insuficiență hipofizară. Interpretarea morfogramei și curbei normale de creștere, a radiografiei regiunii carpiene pentru vârstă osoasă	2
5. Patologia tiroidei. Tehnici de investigație diagnostică (scintigrama tiroidiană, ecografie, reflexograma Achiliană, probe de explorare dinamică). Prezentare de cazuri clinice.	2
6. Patologia tiroidei. Prezentare de cazuri clinice: hipertiroidism.	2
7. Patologia tiroidei. Prezentare de cazuri clinice: hipotiroidism, tiroidite, neoplazii tiroidiene. Testul la TRH – interpretare	2
8. Patologia paratiroidelor: aspecte clinice în tetanie. Efectuarea și interpretarea EMG. Prezentare de cazuri clinice (hipoparatiroidism și hiperparatiroidism primar).	2
9. Patologia corticosuprarenalei. Insuficiența corticosuprarenală cronică (prezentare de cazuri, demonstrare diagnostic și tratament). Testul la CRH și/sau AVP, testul la metopyron, testul la Synacten - interpretare.	2
10. Patologia corticosuprarenalei: boala și Sindromul Cushing (prezentare caz, manifestări clinice, algoritm de diagnostic și terapie). Testul de inhibiție cu dexametazonă - interpretare.	2
11. Patologia corticosuprarenalei: sindromul adreno-genital (manifestări clinice, explorare, terapie). Patologia corticosuprarenalei și medulosuprarenalei: prezentare cazuri: hiperaldosteronism primar și feocromocitom.	2
12. Patologia ovariană. Tehnici de investigație (testul la clomiphen, la LH-RH - interpretare). Prezentare de cazuri: Sindrom Turner, sindroame de virilizare.	2
13. Patologia ovariană. Prezentare de cazuri clinice: amenoree secundară, infertilitate feminină de cauză endocrină. Examen citohormonal – interpretare.	2
14. Patologie testiculară. Spermograma - interpretare. Prezentare de cazuri clinice: Sindrom Klinefelter, hipogonadism hipogonadotrop, ginecomastie, infertilitate de cauză endocrină	2

BIBLIOGRAFIE

1. Melmed S., Polonski K., Larsen R.P., Kronenberg H., Williams Textbook of Endocrinology, 13th Edition, W.B.Saunders, Philadelphia, (2016).
2. Poiană C., Fica S. (2015). Endocrinologie pentru studenți și rezidenți, Editura Universitară "Carol Davila", București
3. Grigorie D. Endocrinologie clinic, (2015). Ediția a-III-a, Editura Universitară "Carol Davila", București
4. Ghemigian A. (2015). -Endocrinologie-Note de curs pentru studenți- Editura Universitară "Carol Davila", București.
5. Endocrinologie-Curs (2020) sub redacția Mihaela Popescu, Corina Lichiardopol, Editura Medicală Universitară, Craiova
6. Greenspan's Basic and Clinical Endocrinology (2017) David G. Gardner, Dolores M. Shoback

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

▪

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte etc.
Curs	Se folosesc următoarele metode combinate: prelegere, conversație euristică, dezbateră, problematizarea. în cazul apariției unor situații speciale (stări de alertă, stări de urgență, alte tipuri de situații care limitează prezența fizică a persoanelor) activitatea se poate desfășura și online folosind platforme informatice aprobate de către facultate/universitate. Procesul de educație online va fi adaptat corespunzător pentru a asigura îndeplinirea tuturor obiectivelor prevăzute în fișa disciplinei.
Lucrări practice	Se folosesc următoarele metode combinate: aplicații practice, problematizarea, conversație euristică
Studiu individual	-

11. PROGRAM DE RECUPERARE

Recuperări absențe	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
	3	Sediul Disciplinei/săli UMF/online	În cursul semestrului	Asistent de grupă	Săptămânal
Program de consultații/ cerc științific studentesc	Săptămânal / Săptămânal	Sediul Disciplinei/săli UMF/online	În cursul semestrului	Titular disciplină	Săptămânal
Program pentru studenții slab pregătiți	Lunar	Sediul Disciplinei/săli UMF/online	În cursul semestrului	Titular disciplină	Săptămânal

12. EVALUARE

Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Evaluare formativă prin eseuri, proiecte și sondaj în timpul semestrului Sumativă în timpul examenului	Examen tip grilă/ sistem grilă cu ajutorul platformei informatice în varianta online.	70%
Lucrări practice	Evaluare formativă prin lucrări de control tip grilă sau/și descriptive, proiecte, sondaj în timpul semestrului. Evaluare periodică în timpul semestrului, Sumativă în timpul examenului.	Examen tip grilă simultan cu cel de la curs/ cu ajutorul platformei video în varianta online.	30%
Verificările periodice	-	-	-
Prezența la	-	-	-

curs			
Standard minim de performanță	Minimum 50% la fiecare componentă a evaluării		
13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ			
Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)			
Programare ore	Locul desfășurării		Responsabil
Ultima vineri a fiecărei luni, 12.00-14.00	Clinica de Endocrinologie/săli UMF/online		Titular disciplină

Data avizării în departament: 28.09.2022

**Director departament,
Prof. Univ. Dr. Cristin VERE**

**Coordonator program de studii,
Prof. Univ. Dr. Marius Eugen CIUREA**

**Titular disciplină,
Conf. Univ. Dr. Mihaela POPESCU**